

Raadsinformatie

Zaaknummer	21Z01552	Opsteller: J.H. ten Voorde
Documentnummer	21.0016552	
Team:	Directiestaf	
Datum:	22 juni 2021	
Aan:	Gemeenteraad	Secretaris
Van:	College	
Onderwerp:	Uitkering gemeentefonds	Portefeuillehouder: H.J.M. Nijhuis
Naar aanleiding van:	de verschenen meicirculaire over het gemeentefonds 2021	

Gemeenten ontvangen op drie momenten in het jaar informatie van het rijk over de uitkeringen uit het Gemeentefonds. Te weten: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. De meicirculaire 2021 is kort geleden gepubliceerd. In deze circulaire wordt inzicht gegeven in ontwikkelingen die in financiële zin voor de gemeenten van belang zijn. In Losser is het gebruikelijk dat de financiële effecten van de meicirculaire niet worden verwerkt in de Voorjaarsnota 2021 – 2025. De financiële verwerking ervan gebeurt pas bij de Programmabegroting 2022. Wel informeren we de raad alvast met deze raadsinfo

Resultaat

De doorrekening van de meicirculaire 2021 levert het volgende resultaat op:

Omschrijving (x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
Stand gemeentefonds na meicirculaire 2021	38.167	37.400	37.425	37.919	38.746
Stand maartbrief 2021- coronacompensatie	36.719				
Stand gemeentefonds na decembercirculaire 2020		36.950	37.219	37.792	38.643
Bruto mutatie	1.448	451	206	127	103
Coronasteun	-17				
Taakmutaties meicirculaire 2021	-1.335	-497	-492	-517	-522
Netto mutatie meicirculaire 2021	96	-46	-286	-391	-419

Toelichting resultaat

Voor 2021 is het accres bevroren. Het resultaat voor Losser ontstaat door een nadeel uit het naar beneden bijstellen van de hoeveelheden, op een groot aantal maatstaven (met name de maatstaven 'Bijstandontvangers' en 'Inwoners'). Dit nadelige effect wordt in 2021 gecompenseerd door ophoging van het zogenaamde plafond voor het BTW-compensatiefonds, omdat het collectief van gemeenten over 2020 minder compensabele BTW heeft gedeclareerd dan waarmee rekening was gehouden.

De negatieve resultaten voor 2022 en volgende jaren hangen, naast het voorgaande, ook samen met negatieve accressen, waardoor de gemeente 'trap af gaat'. De rijksuitgaven dalen als gevolg van lagere loon- en prijsontwikkeling bij het rijk, dan tot nu toe aangenomen. Daarnaast is het accres vanaf 2023 neerwaarts bijgesteld als gevolg van lagere rentelasten en lagere EU-afdrachten.

Taakmutaties

In deze circulaire is een groot aantal nieuwe en mutaties op bestaande taakmutaties en integratie-uitkeringen opgenomen:

Omschrijving (x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
<u>Nieuwe taakmutaties en uitkeringen:</u>					
Aanpak problematiek jeugdzorg:					
- Wachtijd specialistische jeugdzorg	263				
- Verdringing + lichte jeugdzorgproblematiek	300				
- Praktijkondersteuners huisartsen jeugd GGZ	13				
Rijksvaccinatieprogramma Meningokokken	5	5	5	5	5
Rijksvaccinatieprogramma 'Informed consent'	1				
Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg		6	6	6	6
Handhaving energielabel C kantoren	2	2	2	2	2
Versterking gemeentelijke anti-discriminatievoorzieningen	9	9	9	9	9
Kinderopvang toezicht en handhaving		0	0	0	0
Wet Open Overheid structureel		47	58	70	82
Wet Open Overheid incidenteel		55	55	55	55
Erfgoed Deal	557				
Kerkenvisie	25				
<u>Mutaties bestaande taakmutaties en uitkeringen:</u>					
Compensatieregeling Voogdij 18+	8				
Verrekening voogdij 18+		-10	-10	-10	-10
IU Voogdij 18+	10	253	253	253	253
Ketensysteem jeugd	0	0	0	0	
Maatschappelijke begeleiding	36				
Armoedebestrijding kinderen		14	14	14	14
Inburgering	2	14	8	5	2
Raadsledenvergoeding kleine gemeenten	7	7	7	7	7
Participatie	99	95	85	101	97
Totaal	1.335	497	492	517	522

Toelichting op de nieuwe uitkeringen:

- Aanpak problematiek jeugdzorg: In totaal wordt nu € 493 miljoen van de toezegde € 613 miljoen aan extra middelen voor jeugdzorg uitgekeerd. De overige €120 miljoen wordt verdeeld als specifieke uitkering voor een beperkt aantal gemeenten of jeugdzorgregio's. De verdeling moet echter nog worden afgestemd met de VNG.

- Rijksvaccinatieprogramma: De gemeente ontvangt een bijdrage voor de vaccinatie voor meningokokken. Ook wordt eenmalig een uitname gedaan voor de aanpassing van het RIVM-systeem, waarmee ouders digitaal toestemming kunnen geven voor de opname van gegevens in hun systemen.
- Prenataal huisbezoek jeugdgezondheidszorg: De gemeente Losser ontvangt budget voor het organiseren van huisbezoeken aan zwangere vrouwen en/of gezinnen die zich in een kwetsbare situatie bevinden.
- Handhaving energielabel C kantoren: Losser ontvangt tot en met 2025 budget voor de handhavinglasten van de wettelijke plicht van een energielabel C, voor kantoren, per uiterlijk 1 januari 2023.
- Versterking gemeentelijke anti-discriminatievoorziening: De gemeente ontvangt extra budget ter versterking van de anti-discriminatievoorziening waarvan is gebleken dat deze erg krap bemeten zijn.
- Kinderopvang toezicht en handhaving: Dit budget is ter vervanging van de subsidie die de VNG van het rijk ontving voor deze taak.
- Wet open overheid: Losser ontvangt budget voor de aanvullende taken voor de actieve openbaarmaking van diverse informatiecategorieën, zoals opgenomen in deze wet. Het incidentele budget is voor opleiding van medewerkers en aanpassing van processen en systemen en is beschikbaar tot en met 2026. De Wob wordt bij de invoering van de Woo ingetrokken.
- Erfgoed Deal (derde ronde): samen met vier andere gemeenten zijn we er in geslaagd om een bijdrage van afgerond € 557.000 van het rijk te krijgen voor het versterken van de relatie tussen erfgoed en de inrichting van de leefomgeving in onze gemeente.
- Kerkenvisie: Losser ontvangt € 25.000 voor de ontwikkeling van een integrale kerkenvisie op lokaal niveau.

Toelichting bestaande uitkeringen:

- Voogdij 18+: De integratie-uitkering stijgt als gevolg van het gebruik van actuele gegevens. Deels wordt deze verhoging vergoed uit de toevoeging van loon- en prijsbijstelling. Het overige wordt onttrokken aan het cluster Jeugdhulp. In 2021 ontvangt de gemeente Losser een bijdrage uit de verdeling van de niet toegekende compensatie.
- Ketensysteem jeugd: De bijdrage voor het beheer van de ketensystemen wordt verhoogd.
- Maatschappelijke begeleiding: In navolging van 2020 ontvangt Losser nu ook in 2021, per statushouder, budget voor maatschappelijke begeleiding.
- Inburgering: De budgetten wijzigen omdat invoering van de nieuwe wet is uitgesteld naar 1 januari 2022. Het rijk keert extra budget uit voor onder andere de kosten die samenhangen met uitstel.

De mutaties van de overige uitkeringen hangen samen met actualisatie van de gegevens, dan wel door toevoeging van loon- en prijsbijstelling.

Compensatie gevolgen Corona

In deze circulaire is slechts een tweetal posten opgenomen voor coronasteun. Dit zijn:

Omschrijving (x € 1.000)	2021
Heroriëntatie zelfstandigen	7
Jeugd aan Zet	10
Totaal	17

Toelichting op de bovenstaande posten:

- Heroriëntatie zelfstandigen: De bijdrage is bestemd voor ondersteuning vanuit de gemeente aan zelfstandig ondernemers die zich willen heroriënteren op ander werk c.q. een andere bedrijfstak.

- Jeugd aan zet: Deze gelden zijn bestemd voor een wintereditie van het gemeentelijke programma 'Jeugd aan Zet in crisistijd', nadat al eerder budget was verstrekt voor de zomereditie. Het geld is al ingezet op activiteiten in de afgelopen Kerst- en voorjaarsvakantie.

In deze circulaire wordt nog aanvullende compensatie voor Corona aangekondigd. De uitkering hiervan vindt naar verwachting plaats in de september- of decembercirculaire 2021. Daarbij gaat het om:

- Lokale cultuur en buurt- en clubhuizen: er wordt nogmaals € 60 miljoen toegekend.
- Regionale en lokale cultuur: in totaal € 51,5 miljoen, waarvan € 36,5 miljoen is bestemd voor instandhouding lokale infrastructuur en € 15 miljoen voor inkomstenderving gemeenten, als gevolg van kwijtschelding huren.
- Afrekening inkomstenderving 2020: deze afrekening wordt gebaseerd op de jaarrekeningen 2020 van de gemeenten. Hierbij gaat het onder andere om parkeerinkomsten, precario- en reclamebelasting, marktgelden.
- Meerkosten WMO en Jeugdwet: vooralsnog houdt het rijk een raming van € 141 miljoen aan voor de meerkosten in het sociaal domein.

Overige

De circulaire sluit af met een aantal overige mededelingen. Voor de gemeente zijn de volgende van belang:

- Herijking verdeling gemeentefonds: De herijking van de verdeling van het gemeentefonds is uitgesteld. Naar verwachting volgt binnenkort het advies van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB). De uitwerking hiervan zal als tussenbericht worden gepubliceerd. De VNG ledenraadpleging volgt na het zomerreces. De invoering volgt vanaf 2023.
- Evaluatie normeringssystematiek: Heel recent is het rapport door de ROB gepubliceerd hierover. Kortweg is het advies om bij aanvang van een kabinetsperiode de accressen vast te leggen voor vier jaren. Hierbij moet wel sprake zijn van voldoende budget aan de voorkant zodat gemeenten hun taken naar behoren kunnen uitvoeren.

Dotatie 'Reserve Pilots Sociaal domein'

In de Voorjaarsnota 2021 is voorzien in de verhoging van de reserve 'Pilots Sociaal domein' met € 644.000. In de dekking hiervan is voorzien door de in 2021 te ontvangen extra beschikbaar gestelde middelen voor Jeugdzorg hiervoor in te zetten.

Uit de meicirculaire blijkt dat het ministerie in 2021 voorshands slechts € 493 miljoen van de toezegde € 613 miljoen aan extra middelen voor jeugdzorg uitkeert. De overige € 120 miljoen wordt verdeeld als specifieke uitkering voor een beperkt aantal gemeenten of jeugdzorgregio's. Losser ontvangt in 2021 dan ook slechts een bedrag van € 563.000 voor Jeugdzorg. Indachtig de ingezette lijn in de voorjaarsnota om het te ontvangen extra bedrag voor Jeugdzorg te doteren in de genoemde reserve, gaan wij het feitelijk te ontvangen bedrag bij de begroting in de reserve storten.

Loon- en prijsindex 2022 en volgende jaren

In de Voorjaarsnota 2021 is volgens de Losserse uitgangspunten rekening gehouden met de loon- en prijsindex, zoals door het CPB becijferd in de Macro Economische Verkenning (MEV).

In de meicirculaire zijn de loon- en prijsindices gebaseerd op het Centraal Economisch Plan 2021 (CEP) van het CPB. Volgens de geformuleerde 'Uitgangspunten Voorjaarsnota 2021' wordt in de Programmabegroting 2022 uitgegaan van de indices uit het CEP. De loonindices in het CEP blijken hoger te zijn dan in de MEV. Bij de begrotingsvoorbereiding zullen we de consequenties hiervan in beeld brengen.